

SZLAKI WINA

w Hiszpanii

www.spain.info

▲ BODEGA PAGOZ DE LEZA
ÁLAVA

Ministerstwo Przemysłu, Handlu i Turystyki
Wydane przez: © Turespaña
Projekt: Lionbridge
NIPO: 115-20-017-2

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Treść tej broszury przygotowana była z dużą starannością, jednak w przypadku zauważenia jakiegokolwiek błędu prosimy o pomoc w jego poprawieniu i wystanie wiadomości na adres brochures@tourspain.es

Okładka przednia: Szlak Wina Empordà, Girona
Zdjęcie: Óscar Vall. Archiwum zdjęć PTCBG.
Okładka tylna: Szlak Wina Empordà, Girona.
Zdjęcie: Divi Fotografia. Archiwum zdjęć PTCBG.
Zdjęcia udostępnione przez ACEVIN

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
Szlaki wina	4
Południe Hiszpanii	
Hiszpania centralna	
Północ Hiszpanii	
Hiszpania wschodnia	
Wyspy	
Cava	
Turystyka winiarska	18
Kultura i dziedzictwo	
Architektura i wino	
Kuchnia	
Wokół wina	
Biznes i konferencje	
Noclegi	

Hiszpania to raj dla miłośników wina. Od północy po część południową istnieje wiele szlaków wina, które jednocześnie pozwolą odkryć historię, charakter i kulturę kraju. Wybierz się w podróż pełną wrażeń, aromatów oraz smaków i przeżyj jedyne w swoim rodzaju, niepowtarzalne doświadczenia.

Odwiedź nasze winiarnie i poznaj tajemnice produkcji wina, zatrzymaj się na nocleg wśród zielonych winnic lub weź udział w kursie degustacyjnym. Spróbuj najlepszych win z każdego regionu, na którymkolwiek z **licznych szlaków**, korzystając z setek hoteli i ofert dostępnych w całym naszym kraju.

Ciesz się bogactwem **win czerwonych, różowych, białych** lub **musujących**. Różnice klimatyczne pomiędzy poszczególnymi regionami zapewniają różnorodność gatunkową win pozwalającą zadowolić wszelkie gusta i preferencje smakowe w zależności od pory dnia. Od świeżości i lekkości **galisyjskiego albariño** po intensywną nutę wina **rioja** czy mnogość odmian z regionu **Ribera del Duero** lub prawdziwy klejnot w postaci

andaluzyjskiego **jerezu** (sherry). Kluczem jest nie tylko różnorodność, ale i jakość. Wielu producentów ma swoje własne marki należące do światowej czołówki.

Szlaki wina dają także możliwość, by poznać wszelkie inne atrakcje naszego kraju. Przyjedź i odkryj bogate dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze – od **miejsowości** regionu La Mancha **opisanych w Don Kichocie**, po **Mezkitę w Kordobie** (wielki meczet, a obecnie katedra), przez krajobrazy **Las Médulas** w El Bierzo czy **Park Przyrody la Sierra y los Cañones de Guara**. Naprawdę jest w czym wybierać!

Dzięki ciągłości i popularności różnych świąt w licznych miejscowościach wciąż żywe są dawne obrzędy i tradycje, jak chociażby **bitwa o wino w Haro** w regionie La Rioja lub **święta winobrania** w Jerez w prowincji Kadyks oraz w Logroño, także w regionie La Rioja. Wina hiszpańskie są również synonimem **nowoczesności i awangardy**. W ostatnich latach sektor przeżywa prawdziwą rewolucję dzięki najnowszym technologiom stosowanym w uprawie winorośli.

ŚWIĘTO WINOBRANIA
JEREZ DE LA FRONTERA, KADYKS

SZLAKI WINA

Hiszpańska tradycja i dorobek w produkcji wina są naprawdę niezwykłe. Odkryj jej tajniki na którymkolwiek z licznych szlaków – poznaj filozofię ekologicznej produkcji w katalońskim okręgu **Empordà**, zwiedź magiczne miejscowości, takie jak **Laguardia** w **La Rioja Alavesa** z brukowanymi uliczkami i wielowiekowymi murami, a jeśli lubisz przygodę, wsiądź do samochodu terenowego 4x4 i wyrusz w ekscytującą podróż z przewodnikiem po winnicach **Jerez**.

POŁUDNIE HISZPANII

Radość, słońce i mieszanka kultur stanowią o tożsamości Andaluzji, kolebki flamenco oraz regionu wytwarzającego jerez, z którego słynie. Można się go napić w licznych typowych tawernach rozsianych po całym regionie, gdzie poza winem, zachwyci cię zarówno przyroda, jak i dziedzictwo kulturowe.

SZLAK WINA I BRANDY MARCO DE JEREZ

Sherry i manzanilla to dwa drogocenne winiarskie klejnoty południowej Hiszpanii. Tysiącletnia tradycja i sprzyjający klimat dopisują produkcji jednych z najbardziej cenionych win na świecie. Pospaceruj po winnicach i polach wśród zmiennego krajobrazu, gdzie niziny przechodzą w góry, a **bagna rzeki Gwadalkiwir** sąsiadują z szerokimi plażami o drobnym piasku **Costa de la Luz**.

Odwiedź największe wytwórnie wina w Europie, zwane też **katedrami wina** lub poznaj trzy miejscowości: **Jerez de la Frontera**, **El Puerto de Santa María** i **Sanlúcar de Barrameda**, tworzące trójkąt, w których czci się ten napój bogów. To trzy idealne miejsca do spróbowania kieliszka jerezu oraz lokalnych zakąsek – **tapas**.

Spróbuj swoich sił na polu golfowym, a następnie, w ciszy piwniczek, pośród beczek, oddaj się smakowaniu wina. Jeśli masz czas i przyjedziesz w sierpniu, koniecznie wybierz się zobaczyć wyścigi konne na plaży w Sanlúcar de Barrameda. Odwiedź również typowe tylko dla Jerezu **tabancos** – tradycyjne tawerny, gdzie wina nalewa się z beczek i można posłuchać flamenco na żywo.

SZLAK WINIARNI ORAZ WINA Z SERRANÍA DE RONDA

W tej krainie znajdziesz wspaniałe lokalne przysmaki takie jak oliwa z oliwek z pierwszego tłoczenia, sery rzemieślnicze i wędliny z wieprzowiny iberyjskiej. I oczywiście świetne wina. Nie przegap wydarzenia **Ronda Vino a Vino**, podczas którego producenci win i plantatorzy winorośli spotykają się w centrum wina **Centro Integral del Vino** w Rondzie i prezentują swoje najlepsze produkty.

Ponadto możesz odwiedzić prawdziwe klejnoty przyrody, takie jak **Park Przyrody Sierra de las Nieves** uznany przez UNESCO za rezerwat biosfery. Poznaj bogate dziedzictwo kulturowe Rondy, jak kościół **Santa María la Mayor** czy **Muzeum Rozbójnika** (Museo del Bandolero), jedyne w Hiszpanii poświęcone takiej tematyce.

Skosztuj jednego ze sztandarowych hiszpańskich produktów, jakim jest wina i wnieś toast za poznanie jego szlaków.

Zdjęcie: ACEVIN

SZLAK WINA MONTILLA-MORILES

Na południu prowincji Kordoba znajdziesz ten szlak prowadzący pośród gajów oliwnych i winnic. Przed wyruszeniem w drogę posil się zdrowym i pożywnym śniadaniem złożonym z chleba i oliwy z oliwek, a następnie, po drodze, w jakiegokolwiek z 17 miejscowości, przez które przebiega ta trasa, jak Baena, Puente Genil i sama Kordoba, skosztuj *salmorejo cordobés* (zimna zupa krem). Wybierz się do **winiarni Pedro Ximénez**, aby dowiedzieć się, jak wytwarza się słynne słodkie wino nadające nazwę tej trasie.

SZLAK WINA RIBERA DEL GUADIANA

To najważniejsza propozycja enoturystyczna Estremadury. Jednym z jej klejnotów jest miasto **Almendralejo**, które w 1987 roku otrzymało tytuł Międzynarodowego Miasta Wina. Kup bilet wstępu do **Muzeum Nauki o Winie** (Museo de las Ciencias del Vino), a następnie odwiedź arenę walki byków, jedyną na świecie mającą piwnicę pod trybuną. Jeśli zdecydujesz się na przebycie tej trasy, pokonasz jednocześnie część Srebrnego Szlaku (Vía de la Plata), który biegnie dawną starożytną drogą rzymską, wzdłuż której do dziś widoczne są ślady tamtej epoki w postaci dziedzictwa historyczno-artystycznego. Natrafisz na niej na stanowiska archeologiczne, ale także klasztory, zamki i piękne dwory.

◀ WINNICA MONTILLA-MORILES
KORDOBA

Zdjęcie: ACEVIN

WINNICA VERDERRUBÍ
VALLADOLID

HISZPANIA CENTRALNA

Kastylijskie równiny to raj dla miłośników dobrego trunku. To tutaj produkowane są najbardziej cenione w Hiszpanii i na całym świecie wina. Wiele z nich dojrzewa w piwnicach w beczkach i barytkach. W okolicach znajdują się poza tym liczne pozostałości archeologiczne i miejsca odpoczynku od codziennego zgiełku.

SZLAK WINA RUEDA

Pomiędzy prowincjami **Valladolid**, **Segowia** i **Ávila** uprawia się słynną odmianę winogrona verdejo. Poznaj jego sekrety, zapuszczając się w labirynt piwnicy winiarskiej **El hilo de Ariadna** (Nić Ariadny) o głębokości 20 metrów. Możesz też poświęcić cały dzień enoturystyce czyli degustacji pionowej (polegającej na ocenie win od jednego producenta, ale z różnych roczników i ich porównaniu) na terenie ekologicznej winiarni w samym centrum płaskowyżu kastylijskiego. Skorzystaj z okazji, aby zobaczyć z bliska dwa imponujące dzieła architektury, takie jak **rzymski akwedukt** w Segowii wpisany na listę światowego dziedzictwa ludzkości UNESCO lub **mur w Ávili**.

SZLAK WINA RIBERA DEL DUERO

Spotkasz tu awangardową architekturę, świetną kuchnię, dziedzictwo kulturowe i przyrodę. Ribera del Duero ma wszystko, co potrzebne, aby cieszyć się w pełni przeżyciami enologicznymi. Poczuj się jak król, przechadzając się po **zamku Peñaranda de Duero** lub przemierzając piękny **kamienny most w miejscowości San Esteban de Gormaz**. Pospaceruj ścieżkami **Parku Przyrody Hoces del Río Riaza**, a następnie zapisz się na warsztaty degustacyjne w podziemiu jaskini z XIII wieku.

SZLAK WINA CIGALES

W **Kastylii i Leónie** czeka na ciebie ponad 1200 podziemnych bodeg. Zdecyduj się na poznanie tuneli choć jednej z nich, aby dowiedzieć się więcej o procesie produkcyjnym. A dzień zakończ w wiejskim hotelu tematycznym, rozkoszując się bogactwem lokalnej gastronomii.

SZLAK WINA EL BIERZO

Na północy prowincji **León** wino i gotowanie to religia. Weź udział w pikniku w otoczeniu dziesiątek beczek z winem lub zafunduj sobie przejażdżkę konną pośród pól winnej latorośli. Rozkoszuj się widokiem fantastycznych formacji skalnych w **Las Médulas**, a trasę zakończ w **katedrze w Leónie**, jednym z klejnotów hiszpańskiego gotyku.

SZLAK WINA CIGALES
VALLADOLID

INNE SZLAKI

Szlak wina Calatayud leży w jednym z najwyżej położonych regionów winiarskich w Hiszpanii. Wsiądź do któregoś z tzw. winnych autobusów w Calatayud i udaj się na szlak. Do wyboru masz również **szlak wina La Garnacha-Campo de Borja** u podnóża pasma górskiego Moncayo. Warto przemierzyć tutejsze winnice psim zaprzęgiem.

Nieco dalej na północ czeka **szlak wina Somontano**. Jeśli kochasz góry, to coś dla ciebie. Co roku odbywa się tu Festiwal Wina Somontano, podczas którego można delektować się winem, słuchając muzyki na żywo. Dobrze też wybrać się na wycieczkę **szlakiem wina Campo de Cariñena** lub **szlakiem wina Arlanza** w prowincji Burgos i wziąć udział w tradycyjnym święcie winobrania.

▲ ŚREDNIOWIECZNE MIASTECZKO ALQUEZAR
HUESCA

PÓŁNOC HISZPANII

W krajobrazie tej części Hiszpanii z pewnością urzekną cię jego kolory. To tutaj znajduje się wiele z najbardziej cenionych obszarów winiarskich. **La Rioja**, **Kraj Basków**, **Katalonia** i **Galicja** oferują setki szlaków, na których odkryjesz najlepszą kuchnię i docenisz pracę winiarzy.

BODEGA GRANBAZÁN
PONTEVEDRA

Zdjęcie: X. Lobato/ACEVIN

SZLAK WINA RÍAS BAIXAS

SZLAK WINA RÍAS BAIXAS

Każdy, kto choć raz odwiedził Galicję, nigdy nie zapomni uroków tej ziemi. Jedne z jej głównych atutów to żyzne pola, wykwinna kuchnia i bliskość oceanu Atlantyckiego.

Udaj się do miejscowości **Sanxenxo**, **O Grove** lub **Cambados** i, delektując się owocami morza, wznieś toast winem albariño. Zielony krajobraz zachęca do odkrywania go bez pośpiechu. Z punktu widokowego **Mirador de Siradella** rozciąga się wspaniała panorama ujścia rzeki

Arousa. Bardzo blisko stąd położona jest rodzinna winnica z barem tapas, gdzie warto spróbować lokalnie przyrządzanych małży (*mejillones*).

Zatrzymaj się na nocleg w typowej galisyjskiej posiadłości – *pazo*, zaledwie 15 minut od zabytkowego miasta **Santiago de Compostela**. Oprócz bogatego dziedzictwa kulturowego znajdziesz tu również wyjątkowe plaże, parki przyrody i spa, w których można odciąć się od codziennej rutyny.

Bez wątpienia jest to jedna z kolebek wina w Hiszpanii.

▲ ZAMEK W SAN VICENTE DE LA SONSIERRA
LA RIOJA

SZLAK WINA RIOJA ALTA

W tutejszym krajobrazie dominują pola winorośli, rzeka Ebro i góry **Toloño**, **Kantabryjskie** oraz **La Demanda**. Region bogaty jest w zabytki i pamiątki z dawnych epok.

Wybierz się na wycieczkę jednym z licznych **szlaków wina** lub odkryj tajemnice **piwnic w kompleksie zamkowym** z XIV wieku. Skorzystaj z okazji, aby pospacerować po mieście **Haro**, w którym każdy zakątek przypomina, że miasto „winem stoi”. Zakup butelkę wina któreś z małych wytwórni w jakiegokolwiek enotece – nie znajdziesz podobnych nigdzie indziej. Zakończ dzień w hotelu w dawnym klasztorze i pocuj średniowieczny klimat miasta.

Spróbuj tradycyjnych potraw w jednej z wielu klimatycznych restauracji mieszczących się w dawnych magazynach wina. A jeśli się odważysz, weź udział w **bitwie jasnego wina** (*Batalla del clarete*) w miejscowości **San Asensio**. Pełne zabawy święto, podczas którego wszyscy uczestnicy wcześniej czy później zostają oblani winem, ale także mają okazję degustacji tapas w lokalnych barach.

W Sensorycznym Centrum Wina „La Vista” w San Asensio można odbyć oryginalną podróż wizualną po wszystkich dziedzinach związanych z winogrodnictwem i winiarstwem.

SZLAK WINA RIOJA ALAVESA

Nie co dzień można delektować się winem w średniowiecznych jaskiniach. W tym regionie jego winiarzom udało się połączyć tradycję z awangardą. Miejscowości takie jak **Samaniego** i **Laguardia**, wyrosły pośród pól winnych latorośli.

SZLAK WINA LLEIDA-COSTERS DEL SEGRE

Warto osobiście spróbować wyjątkowych połączeń smakowych wyśmienitej kuchni i tysiącletniej winnej tradycji. To na tym właśnie szlaku będziesz mógł odwiedzić słynną bodegę, która jako pierwsza w Katalonii zaczęła produkować i etykietować wina *crianza*. Proponujemy też wziąć kąpiel w leczniczych wodach mineralnych w jednym ze wspaniałych spa z widokiem na góry.

SZLAK WINA Z NAWARRY

Ten region, uważany za ogromny spichlerz ze względu na żyzność ziem i obfitość plonów, oferuje również wspaniałe wina. Nawarra to kraina kontrastów. Od gór i soczystej zieleni łąk na północy, po pustynię parku przyrody **Bardenas Reales** na południu. To niewątpliwie miejsce na długą kulinarną podróż dla miłośników dobrej kuchni. Spróbuj popracować przez cały dzień w winnicy, a następnie delektuj się smakowitym wiejskim posiłkiem.

SZLAK TXAKOLI

Wznies toast białym młodym winem *txakoli* o owocowej nucie i umiarkowanej gradacji i przekąś typowym *pintxo* w jednej z licznych lokalnych wytwórni wina w Kraju Basków. Niewiele tak prostych rzeczy sprawia tyle przyjemności. Zapoznaj się z okolicami **Aiaraldea**, a dowiesz się, dlaczego jej tradycja gastronomiczna jest uznana na całym świecie.

WINNICA
NAWARRA

PUSTYNIA BARDENAS REALES
NAWARRA

HISZPANIA WSCHODNIA

To królestwo winogrona szczepu monastrell, śródziemnomorskiej esencji krainy o łagodnym klimacie, która zachęca do odkrywania jej przez cały rok. W miejscowości Petrer można zobaczyć średniowieczny akwedukt oraz **kaplice San Bonifaci i Santísimo Cristo**. W Ifach warto odwiedzić **Baños de la Reina**, jedno z najważniejszych stanowisk archeologicznych w całej rzymskiej *Hispanii*.

Miłośnikom pieszych wycieczek proponujemy wypad do **parku przyrody Serra Gelada**, który jest wyjątkową enklawą na wybrzeżu Morza Śródziemnego. Dobrze również wybrać się do **Vall de Pop**, rejonu imponujących pasm górskich i krętych wąwozów. Jeśli będziesz miał jeszcze trochę siły, wybierz się do Villeny, aby wziąć udział w tradycyjnym **święcie Maurów i Chrześcijan**.

Czeka tu na ciebie bogata spuścizna kulturowa, historyczna oraz lokalne święta.

▲ ŚWIĘTO WINOBRANIA
JUMILLA, MURCJA

Zdjęcie: ACEVIN

SZLAK WINA Z ALICANTE

Region ten oferuje bogactwo krajobrazowe, kulturowe i gastronomiczne. Odwiedź majestatyczny zamek **Castillo de la Atalaya** w Villenie lub z oferty **Alicante Wine Bus** wybierz jedną z wycieczek degustacyjnych.

SZLAK WINA BULLAS

Duch tego regionu **Murcji** unosi się wśród jego winnic. Dziedzictwo historyczne znajduje odzwierciedlenie w tradycyjnych winiarniach, można je poznać też w **muzeum wina** i jego enotece. Wstąp do Szkoły **Wina z Cehegín**, miejsca spotkań amatorów wina i jej adeptów. Skorzystaj z propozycji kulinarnych lokalnych restauracji i noclegu w spokojnej atmosferze któregoś z gospodarstw agroturystycznych.

SZLAK WINA JUMILLA

Nie opuszczając Murcji, przyjedź do Jumilli. Dołącz do **święta winobrania**, podczas którego warto wziąć udział w konkursach, grach, zabawach i paradach.

SZLAK WINA YECLA

Nie zdziw się, jeśli ktoś zasugeruje ci wzięcie udziału w maratonie enologicznym. W mieście zakochanym w nektarze winogronowym wszystko jest możliwe. Zdecyduj się na poznanie **szlaku wina i tapas** w marcu lub weź udział w **weekendzie poświęconym szczepowi monastrell** w lipcu. Spójrz w kalendarz i sam zdecyduj.

Zdjęcie: ACEVIN

RÓŻNORODNOŚĆ WIN D.O. ALICANTE

Zdjęcie: ACEVIN

WIDOK NA WINNICE MONASTRELL
ALICANTE

Zdjęcie: ACEVIN

ŚWIĘTO WINOBRANIA
JUMILLA, MURCJA

INNE SZLAKI

W Walencji można poznać **szlak wina Utiel-Requena**, czyli miejsca, gdzie od ponad 2500 lat produkowane są wyjątkowe wina. Jadąc wzdłuż wybrzeża Morza Śródziemnego na północ, można dotrzeć do szlaku wina Empordà w samym sercu Costa Brava. Trzymając się tej trasy, dojedziesz do jednego z klejnotów Katalonii, szlaku wina i **enoturystyki rejonu Penedès**. Wybierz się na przejażdżkę rowerem zwieńczoną zwiedzaniem z przewodnikiem i degustacją wina lub zdecyduj się na posmakowanie musującej cavy w parze z lokalnymi produktami iberyjskimi.

Zdjęcie: ACEVIN

▲ SZLAK WINA UTIEL-REQUENA
WALENCJA

WYSPY

Baleary i Wyspy Kanaryjskie mają odmienną, ale też i bardzo atrakcyjną tradycję winiarską. Ich wyroby znajdują się w kartach najlepszych restauracji w Hiszpanii, choć oczywiście idealne rozwiązanie to wypróbowanie ich **w miejscu produkcji**.

Pośród wysp Balearów większość produkcji skoncentrowana jest na **Majorce**. Będziesz miał tam okazję skosztować pysznych napitków wraz z tradycyjnymi daniami kuchni majorkańskiej. Poznaj egzotyczną **Ibizę**, a także wybierz się na magiczną Formenterę, próbując wyśmienitych odmian **chardonnay** i muscatu, które poza Majorką oferowany jest również przez inny klejnot Morza Śródziemnego, a mianowicie **Minorę**, będącą Rezerwatem Biosfery.

WINNICA
LANZAROTE

Na południu, naprzeciwko wybrzeży Afryki, znajduje się największy region winiarski Wysp Kanaryjskich czyli **Teneryfa**. Winogrona mają tu bardzo specyficzne warunki dojrzewania ze względu na słoneczny klimat i podłoże wulkaniczne. Odwiedź **winiarnie** mieszczące się w okolicznych hacjendach. Miejsca te zawsze mają dla gości wiele propozycji, takich jak warsztaty słodkich win czy kursy sommelierskie. Pamiętaj także o **Lanzarote**, gdzie uprawia się cenną winorośl szczepu malvasía **wulkaniczna**, jedyną taką na świecie. Wyspa bogata też jest w pomniki przyrody, takie jak **Park Narodowy Timanfaya** lub **Park Przyrody Los Volcanes**.

CAVA

Hiszpańskie wino musujące par excellence to **cava**. To produkt wytwarzany w dużej części kraju i cieszący się międzynarodowym uznaniem. Odkorkuj go przy każdej okazji i, aby docenić jego właściwości, wznies toast w wąskim kieliszku.

Możesz go odkryć u części rzemieślniczych wytwórców bąbelków z Katalonii, głównego obszaru produkcji, z którego pochodzą wina najwyższej jakości.

Ponadto wytwarza się tu też najlepsze wina zarówno czerwone, jak i białe. Dobrym sposobem na ich poznanie są organizowane wycieczki do **winiarni w Penedès**, produkującej i wina, i cavy. Dołącz do corocznego wiosennego wydarzenia **Primavera del Cava**, aby wziąć udział w programach przybliżających proces uprawy winorośli od wczesnej wiosny. Pola winnej latorośli warto też oglądać z powietrza, z pokładu helikoptera. Rozciągają się w przychylnych warunkach w bliskości **pasma górskiego Sierra del Montmell** czy parku w okręgu Olèrdola.

TURYSTYKA WINIARSKA

KULTURA I DZIEDZICTWO

Zakochaj się w Hiszpanii, jej mieszkańcach i kulturze. Podczas podróży odkryj jej bogatą spuściznę historyczną, tradycje i nowoczesność.

Przed tobą 15 miast światowego dziedzictwa oraz jedne z najczęściej odwiedzanych muzeów na świecie i starożytne zabytki. Otwartość i bogata kultura, idealna, by połączyć ją z najlepszymi winami na świecie.

Jeśli podróżujesz na południe, w Kordobie czeka na ciebie majestatyczna **Mezquita** (wielki meczet, a obecnie katedra) z ukwieconymi patiami. W maju możesz wziąć udział w festynie **Targów Konnych w Jerez**, które stworzą doskonałą okazję do poznania tutejszej **katedry**, ale także bliskich związków kulturowych między różnymi odmianami uprawianych winogron, flamenco i światem hippiki.

W centralnej Hiszpanii, przemierzając trasy wina w regionie La Mancha, odwiedź **miejsowości związane z Don Kichotem**. Przyjedź do **Segowii** lub **Burgos**, dwóch miast pełnych historii, gdzie najbardziej charakterystycznymi zabytkami są rzymski akwedukt i imponująca katedra – oba zrobią na tobie ogromne wrażenie.

Odkryj wiele pozostałości archeologicznych i średniowiecznych budowli w północnej części półwyspu. **Rías Baixas**, **La Rioja**, **Nawarra**, **Kraj Basków** i **Lleida** to regiony

winiarskie z ogromnym dziedzictwem historyczno-artystycznym, pełne kościołów, muzeów i kilkusetletnich tradycji.

Kierując się na wschód, dotrzesz w tak ważne miejsca, jak jaskinie ze sztuką naskalną w **Parku Kulturowym Rio Vero** w Somontano de Barbastro (w prowincji Huesca). Poznaj miasta o wielowiekowych dziejach, takie jak **Walencja** czy **Alicante** oraz **pozostałości rzymskiej przeszłości w Empúries** w prowincji **Girona**.

W winiarniach niedaleko **El Vendrell** w okręgu Penedès powstają jedne z najlepszych win musujących (*cava*) na świecie. Skorzystaj z okazji i odkryj pamiątki po dawnych cywilizacjach regionu w Muzeum Archeologicznym. Wstąp do kościoła Zbawiciela (**Sant Salvador**), budowli z renesansowymi i barokowymi elementami, w którym mieszczą się piękne organy.

Będziesz zaskoczony ogromem bogactwa przyrodniczego Wysp Kanaryjskich, jego plaż i formacji wulkanicznych. Wino produkowane ze szczepu małmazja (*malvasía*) stanowi idealne dopełnienie wizyty w tak wyjątkowym miejscu jak miasto **San Cristóbal de La Laguna** na Teneryfie, gdzie można zwiedzić kościoły, pałace i okazałe arystokratyczne domostwa z kolorowymi fasadami.

ARCHITEKTURA I WINO

Główne hiszpańskie wytwórnie win zdecydowały się postawić na architekturę XXI wieku, aby stworzyć wspaniałe dzieła sztuki. Odkryj ich spektakularne fasady i sekrety wnętrza, które wykraczają daleko poza klasyczne pomieszczenia do przechowywania i starzenia wina.

Zdjęcie: Mikhail Mandrygin/123rf.com

BODEGA MARQUÉS DE RISCAL
ELCIEGO, ÁLAVA

BODEGA MARQUÉS DE RISCAL

Odwiedź ten prekursorski budynek projektu słynnego architekta Franka O. Gehry'ego w Elciego w sercu regionu Rioja Alavesa i zauważ, że wyrasta z ziemi niczym winorośl. Wnętrza tego kompleksu architektonicznego, zwanego Miastem Wina (Ciudad del Vino), także są warte uwagi – obejmuje on luksusowy hotel i restaurację, spa z zabiegami winoterapii oraz centrum spotkań i muzeum.

BODEGI LEGARIS

Autorem minimalistycznej architektury winiarni powstałych w Curiel de Duero (w prowincji Valladolid) jest Domingo Triay. Ich duże okna dają poczucie pełnej integracji z naturą. Na tarasie, o zachodzie słońca, można delektować się winem marki Ribera de Duero i pięknymi widokami na zamek Peñafiel w tle.

BODEGA VIÑA REAL

W miejscowości Laguardia, kilka kilometrów od Logroño, wznoszą się winiarnie zaprojektowane przez francuskiego architekta Philippe Mazièresa. Charakteryzują je naturalne światło, wykute w skale jaskinie do przechowywania wina i najnowsza technologia. Główny budynek zbudowany jest z czerwonego cedru i ma kształt cebra.

BODEGA BAIGORRI

Większa część infrastruktury tej winiarni położona jest pod ziemią, a wyłania się ponad powierzchnię jedynie w postaci dużej szklanej skrzyni. Zaprojektowana przez architekta Iñaki Aspiazu, znajduje się w miejscowości Samaniego, u podnóża pasma górskiego Sierra de Cantabria. Z dachu roztacza się spektakularny widok na okoliczne winnice.

BODEGA PORTIA

Winiarnia projektu angielskiego architekta Normana Fostera ma kształt trójramiennej gwiazdy wykonanej z betonu, stali, dębu i szkła. Znajduje się w Gumiel de Izán, na południu prowincji Burgos. Wizyta tutaj pozwala poznać historię i tradycję winiarską oraz proces produkcji wina Ribera del Duero.

BODEGA CEPA21

Ten awangardowy budynek wznosi się w sercu okręgu Ribera del Duero w prowincji Valladolid. Odwiedzając go, odkryjesz najbardziej innowacyjne techniki w procesie produkcji wina. W winiarni jest też restauracja, w której, poza winem, można skosztować doskonałej regionalnej kuchni.

BODEGA PROTOS

U podnóża zamku Peñafiel w Valladolid znajduje się zaprojektowany przez Richarda Rogersa nowoczesny budynek, formą nawiązujący do tradycyjnej architektury winnic w okolicy. Jego kolebkowe sklepienia stanowią wyjątkowo uderzający element wizualny.

BODEGA PAGOS DEL REY

Niedaleko Aranda del Duero w prowincji Burgos wznosi się spektakularna konstrukcja wykonana z betonu i szkła przypominająca ogromną drewnianą chatę. Ponieważ winiarnia zbudowana została na szczycie wzgórza, można z niej kontemplować rozciągające się w dole zielone plantacje winorośli.

BODEGA YSIOS

Najbardziej znany na świecie hiszpański architekt, Santiago Calatrava, zaprojektował budynek, który, widziany z góry, przypomina kształtem kieliszek wina. Przyjeźdź do magicznego miasteczka Laguardia (w prowincji Álava), aby obejrzeć ten awangardowy projekt idealnie wkomponowany w krajobraz regionu i będący architektonicznym symbolem kultury winiarskiej w La Rioja.

BODEGA YSIOS
LAGUARDIA, ÁLAVA

Zdjęcie: pabkov/123rf.com

KUCHNIA

Ciesz się śródziemnomorską dietą i różnorodnością kulinarną 17 regionów Hiszpanii. Koniecznie odwiedź którąkolwiek z restauracji wyróżnionej trzema gwiazdkami Michelin. To prawdziwe świątynie *haute cuisine* w naszym kraju. Każdy z tych lokali roztoczy przed tobą całą świat kulinarnych doznań.

▲ SZLAK WINA SIERRA DE FRANCIA
SALAMANKA

▲ SSZLAK WINA RIAS BAIXAS
GALICJA

Specjalną okazją do gastronomicznych doznań jest wczesna jesień, kiedy obchodzone są **święta winobrania**. Te festyny to najlepsza okazja, by z bliska poznać żywą tradycję ludową i uczestniczyć w niej, obecnej na wszystkich szlakach wina w całej Hiszpanii. Święta winobrania obchodzone w Nawarze pod koniec sierpnia lub na początku września są jednymi z najpopularniejszych. Główne wydarzenia mają miejsce w Olite, gdzie organizowane są koncerty, degustacje, a wiele lokali gastronomicznych daje możliwość skosztowania *pintxos* oraz dań i deserów związanych z winogronami.

Na szlaku wina oraz musującej *cavy* z Penedès w Katalonii, wszystkie znajdujące się tam piwnice winiarskie i obiekty

noclegowe oferują liczne programy aktywności we wrześniu i październiku. Wśród nich znajdziemy m.in. udział w tradycyjnym ugniataniu winogron czy smakowaniu pierwszego moszczu. Często organizowane są imprezy takie jak degustacje wina, catering pod gołym niebem lub dni otwartych drzwi w winnicach. Pod koniec sierpnia w Kordobie w Andaluzji Szlak Wina Montilla-Moriles organizuje dwa wydarzenia: Degustację Flamenco (Cata Flamenca) – święto muzyki i gastronomii, oraz Święto Wina i Zakąsek (Fiesta del Vino y la Tapa), które jest fantastyczną okazją do poznania smaków typowych tapas w południowej części Hiszpanii, popijając jednocześnie wina z regionu. Ale to zaledwie kilka przykładów.

Inną ciekawą opcją skosztowania najlepszych produktów tego regionu jest odwiedzenie w styczniu targów **Madrid Fusión**, wielokulturowego wydarzenia, podczas którego organizowane są pokazy kulinarne oraz liczne degustacje win i produktów.

Bez względu na porę roku wybraną na podróż, zawsze będziesz mógł zapisać się na **warsztaty sommelierskie**, podczas których dowiesz się, jak oceniać zapachy, cięta, owocowość i niuanse smakowe różnych win chronionych nazw pochodzenia. Większość winiarni oferuje to doświadczenie, ale możesz skorzystać z podobnych ofert w innych wyspecjalizowanych obiektach.

Spróbuj także propozycji **smakowych duetów** (*maridaje*) czyli połączenia niektórych naszych lokalnych produktów z odpowiadającymi im winami. W Andaluzji nie ma nic lepszego niż typowe *gazpacho*, *salmorejo* (zimne zupy pomidorowe) i smażone rybki popijane wyśmienitym sherry Manzanilla lub Montilla-Moriles. Dojrzały ser manchego z kolei najlepiej smakuje w towarzystwie lampki czerwonego wina Gran Reserva La Mancha. Koniecznie spróbuj doskonałych owoców morza z Rías Baixas wraz z winami Ribeiros i Albariño. Gdziekolwiek się znajdziesz w Hiszpanii, wszędzie czeka cię kulinarna ucztą.

WOKÓŁ WINA

Hiszpania ma łagodny klimat i bardzo zróżnicowane środowisko naturalne, które korzystnie wpływa na jakość winorośli, a także zapewnia różnorodność unikalnej w Europie flory i fauny. Zwiedzając hiszpańskie regiony winiarskie, możesz odkryć rozległą sieć chronionych obszarów przyrodniczych i piętnaście parków narodowych. Przyjedź, by je poznać!

◀ DEGUSTACJA
JEREZ DE LA FRONTERA, KADYKS

WINNICA
LA RIOJA

Poczuj piękno i magię przyrody tutejszych lasów, rzek i gór. Zobacz majestatyczne wodospady **Parku Narodowego Ordesa y Monte Perdido**, wybierz się do imponującego lasu bukowego Peña Roya w **Parku Przyrody Moncayo** lub odwiedź ostoje dzikich zwierząt w **Parku Narodowym Doñana**.

PARK NARODOWY ORDESA Y MONTE PERDIDO
HUESCA

GOLF NA SZLAKU WINA CALATAYUD
SARAGOSSA

Zdjęcie: ACEVIN

Jeśli pasjonujesz się sportem i przygodą na świeżym powietrzu, tutaj znajdziesz prawdziwy raj dla uprawiania **turystyki aktywnej**.

Szlaki wina oferują okazję odkrycia wspaniałych parków przyrody, gdzie można uprawiać ulubioną aktywność w niezwykłym otoczeniu.

Golf i wino to dwie przyjemności, które warto połączyć w jedno wyjątkowe doświadczenie. Trenuj *swing* na polach golfowych w regionach **La Rioja i Ribera del Duero** i poznaj najlepsze wina z najlepszych winiarni. Ewentualnie ciesz się słońcem i plażą z kieliszkiem dobrego sherry na **wybrzeżu Kadyksu**.

Możesz zagrać do kilku dołków na polach golfowych Costa Ballena Ocean Golf Club i Sherry Golf oraz odwiedzić znane **winiarnie Osborne**.

W regionie winiarskim **Penedès**, oprócz spróbowania najlepszych win musujących *cava*, warto odkryć inne jego uroki podczas **pieszych wędrówek**. Przez miasto Vilafranca del Penedès przechodzi tzw. **droga winna**, która biegnie wzdłuż starożytnej trasy prowadzącej do plaż Garraf, miejsca, skąd Rzymianie prowadzili handel regionalnym winem. Niedaleko stąd, okręg **Empordà** oferuje imponujące krajobrazy winnic, stanowiące esencję basenu Morza Śródziemnego. Jego rozbudowana sieć szlaków turystycznych zaprasza do pieszych wędrówek lub wypraw rowerowych, podczas których czekają cię wyjątkowe wrażenia.

SZLAK WINA EMPORDA
GIRONA

Zdjęcie: Dina Fotografia. Baza zdjęć PTCBG.

SZLAK WINA EMPORDA
GIRONA

Zdjęcie: Jase Wilson. Baza zdjęć PTCBG.

W Andaluzji zdecyduj się na **przejażdżkę konną** przez jeden z najstarszych i najbardziej wyjątkowych regionów winiarskich na świecie. **Marco de Jerez** to idealne miejsce, by doświadczać wrażeń angażujących wszystkie pięć zmysłów.

Jeśli wolisz wybrać relaks i wyciszenie, w prowincji **Ourense** znajdziesz idealne połączenie enoturystyki, odnowy biologicznej i przyrody. Odkryj rejony, gdzie produkowane jest wyśmienite wino Ribeiro i zrelaksuj się w którymkolwiek spa lub ośrodku źródeł termalnych.

◀ RIBERA DEL GUADIANA
BADAJOZ

SZLAK WINA EMPORDA DE GIRONA

Zdjęcie: Dwi Fotografia. Baza zdjęć: PTCBG.

Warto odwiedzić **Klasztor San Clodio** i spróbować **winoterapii** – luksusowego zabiegu pielęgnacji skóry opartego na odmładzających zaletach winogron.

▼ KLASZTOR SAN CLODIO
LEIRO

Zdjęcie: ACEVIN

BIZNES I KONFERENCJE

Hiszpańskie winiarnie oferują **szerszą gamę propozycji** oraz doskonałą i **różnorodną infrastrukturę** do organizacji spotkań biznesowych, narad czy konferencji. Poza tym zapewniona jest **najwyższa jakość usług**, dzięki czemu wydarzenia firmowe zawsze zakończą się sukcesem. To znakomita i **oryginalna** oferta pozwalająca połączyć wypoczynek z biznesem.

W Hiszpanii można łączyć dobre wina z pracą, przyjemnością i rozrywką w zabytkowych winnicach, ze starożytnymi podziemiami, w których wina wytwarzane są rzemieślniczo. Warto też wynająć w pełni wyposażone sale w budynkach o awangardowej architekturze, zaprojektowanych przez najlepszych architektów na świecie. Uwodzieleńskie kontrasty między zielenią winnic i winiarniami są gwarancją wyjątkowych doznań.

▲ PARADOR W LERMA
BURGOS

Aby poznać wszystko, co związane jest ze szlakami wina, odwiedź stronę www.wineroutesofspain.com

PARADOR W OLITE
NAWARRA

NOCLEGI

Hiszpania ma wiele hoteli związanych ze światem wina. Oprócz dużej liczby gospodarstw agroturystycznych położonych na szlakach winiarskich, które zapraszają na noclegi i różne atrakcje pomiędzy wizytami w kolejnych winnicach, istnieją liczne obiekty hotelowe, które wyróżniają się całkowitą symbiozą z nektarem winogronowym.

Poczuj błogi spokój, śpiąc w hotelu w XIV-wiecznym klasztorze, daj się uwieść urokom winoterapii w spa hotelowym lub odpocznij w hotelu-winiarni otoczonym gajem oliwnym i winoroślami nad brzegiem rzeki Gwadiany. Duże obszary turystyki winiarskiej, takie jak **La Rioja**, **Penedès** i **Nawarra**, również oferują szeroką gamę hoteli enoturystycznych, znanych też jako Wine Hotels, miejsc zaprojektowanych specjalnie z myślą o gościach nastawionych na doznania związane z winem.

Przeżyj niezapomniane chwile podczas ładowania akumulatorów w jednym z **paradorów turystycznych** w Hiszpanii. Ich oferta gastronomiczna i różnorodność oferowanych usług są gwarancją jakości i komfortu. Niektóre z nich leżą na szlakach wina przecinających półwysep. W La Rioja można zatrzymać się w **paradorze w Olite**, mieszczącym się w zabytkowym średniowiecznym pałacu. Jeśli twoim celem jest Ribera del Duero, spędź kilka nocy w **paradorze w Lerma**. Nowoczesny **parador w Kadyksie** idealnie nadaje się do skorzystania z uroków szlaku brandy Jerez, a jego ekskluzywny basen i udogodnienia sprawią, że będziesz śnić na jawie.

PARADOR W OLITE
NAWARRA

Zdjęcie: ACEVIN

HOTEL SPA CASTILLA TERMAL W OLMEDO
VALLADOLID

Zdjęcie: Miguel Ángel Muñoz Romero

	MINISTERIO DE INDUSTRIA, COMERCIO Y TURISMO	TURESPAÑA
--	---	-----------